

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 346/2024-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan, s.r.o., Dostojevského 3313/12, Poprad, proti uzneseniam Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8Nt/59/2023-83 zo 17. januára 2024 a Krajského súdu v Žiline č. k. 3Tos/32/2024-92 z 27. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a bližšie nešpecifikovaného práva podľa čl. 8 ods. 2 listiny uzneseniami všeobecných súdov o jeho návrhu na obnovu trestného konania.

II.

2. Sťažovateľ bol v trestnom konaní uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 11 rokov a osem mesiacov. Sťažovateľ navrhol obnovu tohto trestného konania. Tvrdil, že svedok (súdom ako agent ustanovený chorvátsky policajt) nevypovedal pravdivo, keď tvrdil, že sťažovateľ mu odovzdával drogy a popritom bola porušená dohoda o policajnej spolupráci medzi Chorvátskom a Slovenskom, keďže nebolo predložené splnomocnenie chorvátskej polície k vyslaniu agenta. Preto agentom zabezpečené dôkazy sú nezákonné. Okrem toho poukázal na rozpory v nahrávkach a záznamoch zo sledovania, z ktorých vyplýva, že skutok (predaj drog agentovi) sa nemohol stať.

3. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresný súd návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania zamietol. Poukázal na výsledky dokazovania v pôvodnom konaní, keď spáchanie skutku sťažovateľom vyplynulo (i) z výpovede agenta, ktorý uviedol, že sťažovateľ mu navrhol obchod s drogami, (ii) z prepisu zvukových záznamov, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ sa s agentom rozpráva o množstve drog, zaplatení za ne a spôsobe ich prevzatia, a (iii) napokon z drog, ktoré sťažovateľ odovzdal. Okresný súd znova prehrál nahrávku, ktorá bola vykonaná už v pôvodnom konaní, a poukázal na to, že nejde o nový dôkaz. Zdôraznil, že v sťažovateľom iniciovanom trestnom konaní bolo vyvrátené jeho tvrdenie o nesprávnom preklade nahrávky súdnou predkladateľkou a s obdobou argumentáciou sťažovateľa sa vysporiadal aj najvyšší súd v rozhodnutí o jeho dovolaní. K tomu, že chorvátsky policajt nemohol byť činný na Slovensku, okresný súd uviedol, že táto otázka už bola preskúmaná v trestnom konaní, a to aj na dovolanie sťažovateľa.

4. Okresný súd uzavrel, že sťažovateľom zdôrazňované dôkazy (nahrávka a dohoda o policajnej spolupráci) boli vykonané a boli súčasťou spisu v pôvodnom konaní. Preto nejde o nové skutočnosti alebo dôkazy. Pripomenul, že v konaní o povolenie obnovy sa nepreskúmava správnosť rozsudku, ale nové, skôr neznáme skutočnosti a dôkazy. Uzavrel, že najavo nevyšli žiadne nové alebo skôr neznáme skutočnosti a dôkazy, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie. Preto nie sú dané dôvody na povolenie obnovy konania.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť. Bol toho názoru, že jeho povinnosťou nebolo preukázať svoju nevinu a z vykonaných dôkazov nevyplýva, že spáchal skutok, za ktorý bol odsúdený. Okrem toho neboli predložené dôkazy, z ktorých by vyplynulo, že chorvátsky policajt mohol na Slovensku vystupovať ako agent, ktorý vyprovokoval jeho konanie. To spochybňuje priebeh dokazovania a závery na hlavnom pojednávaní, čo odôvodňuje povolenie obnovy konania.

6. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením krajský súd sťažnosť sťažovateľa zamietol. Stotožnil sa s odôvodnením okresného súdu a vychádzal z toho, že za nové skutočnosti alebo dôkazy podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť zo spisu, a to ani vtedy, keď sa súdy skôr nezaoberali alebo ich nesprávne vyhodnotili. Nemožno preskúmavať zákonnosť pôvodného konania a vecnú správnosť pôvodného rozsudku. Pri posudzovaní podmienok obnovy konania možno hodnotiť len to, či ide o skutočnosti alebo dôkazy predtým súdu neznáme a či tieto samy osebe alebo v spojení so skôr známymi skutočnosťami alebo dôkazmi môžu viesť k inému ako pôvodnému rozhodnutiu. Krajský súd následne rovnako ako okresný súd opísal dôkazy, z ktorých bolo preukázané spáchanie skutku sťažovateľom, a rovnako ako okresný súd uviedol, že nahrávka a aj dohoda o policajnej spolupráci boli v spise pôvodného konania. Preto nejde o nové dôkazy a skutočnosti a argumenty sťažovateľa v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu len opakujú argumenty návrhu na povolenie obnovy konania a jeho argumenty v pôvodnom konaní.

III.

7. Sťažovateľ je toho názoru, že v konaní o povolení obnovy od neho súdy vyžadovali, aby preukázal svoju nevinu. To však jeho úlohou ako obvineného nie je a stačí len spochybníť dôkaznú situáciu uvedenú v obžalobe, čo je vyjadrením zásady v pochybnostiach v prospech obvineného ako súčasť práva na spravodlivé súdne konanie. To isté musí platiť aj v konaní o povolení obnovy. Sťažovateľ tvrdí, že súdy sa nevysporiadali s tým, že v návrhu na povolenie obnovy poukázal na to, že v pôvodnom konaní neboli oboznámené záznamy z jeho sledovania, ktoré spochybňujú čas a miesto spáchania skutku, a teda je pochybné, či sa mohol stretnúť s osobami, ktorým mal odovzdať drogy. Podľa sťažovateľa záznamy o jeho sledovaní tvorili utajenú prílohu spisu, známymi sa stali až po jeho odsúdení a neboli vykonané ako dôkaz na hlavnom pojednávaní. Opätovne namieta, že agentom bol cudzinec, čo medzinárodné zmluvy neumožňujú, a že v konaní na tieto otázky nedostal odpoveď, čo viedlo k porušeniu práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

IV.

8. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ mal právo a podal sťažnosť podľa Trestného poriadku, o ktorej rozhodol krajský súd, ktorého právomoc vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti tomuto uzneseniu. Preto pre nedostatok právomoci ústavného súdu bola ústavná sťažnosť v rozsahu proti uzneseniu okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

9. Právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa na konanie o návrhu na povolenie obnovy trestného konania nevzťahuje, keďže nejde o rozhodnutie, ktoré priamo súvisí s oprávnenosťou trestného obvinenia (Kulnev v. Rusko, rozhodnutie z 18. 3. 2010, č. 7169/04, Rudan v. Chorvátsko, rozhodnutie z 13. 9. 2001, č. 45943/99). Táto námietka sťažovateľa je zjavne neopodstatnená, čo odôvodňuje jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. K námietke porušenia práv podľa čl. 8 ods. 2 listiny ústavná sťažnosť neobsahuje žiadne zdôvodnenie, z ktorého by bolo možné vyvodíť, či sťažovateľ namieta právo nebyť stíhaný alebo právo nebyť pozbavený slobody z iných ako zákonných dôvodov. Ústavná sťažnosť v tejto časti v rozpore s § 123 ods. 1 písm. c) neobsahuje tvrdenie porušeného základného práva, a preto bola v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

11. Z dôvodu porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny uznesením krajského súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

12. Účelom obnovy konania nie je revízia pôvodného konania (III. ÚS 40/2022, III. ÚS 537/2022) a cieľom konania o povolení obnovy konania nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (III. ÚS 122/2021, III. ÚS 537/2022). Obnovnou konania možno odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí trestných súdov, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli súdu skôr známe a nemohli sa ani brať do úvahy. Ani všeobecné súdy, o to menej ústavný súd, však nemôžu v rámci konania o návrhu na povolenie obnovy preskúmavať rozhodnutie o vine a treste. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje len

na kontrolu, či všeobecné súdy postupovali v súlade s ústavou, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania a následne zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania. Podstatné je, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojvoľné. Okrem toho odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v inštančnom postupe súdneho konania, nemožno posudzovať izolovane (III. ÚS 808/2016, III. ÚS 67/2023) a treba ich posúdiť komplexne (III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, IV. ÚS 350/09).

13. Podstatou tvrdení sťažovateľa o tom, že je dôvod na obnovu trestného konania, bolo to, že mala byť porušená dohoda o policajnej spolupráci, a preto agentom zabezpečené dôkazy sú nezákonné a okrem toho mali byť rozpory v nahrávkach a záznamoch zo sledovania, z čoho má vyplývať, že skutok sa nemohol stať. Na takto uvedenú argumentáciu už okresný súd v namietanom uznesení uviedol, že nejde o nové dôkazy, keďže boli súčasťou spisu v pôvodnom konaní. Popritom sa vysporiadal aj s ostatnou argumentáciou sťažovateľa, ktorej podstatou boli tvrdenia, že z vykonaných dôkazov nevyplýva, že by spáchal skutok, pre ktorý bol odsúdený. Tieto závery okresného súdu sťažovateľ namietol neadresnou argumentáciou o tom, že nebolo jeho povinnosťou preukázať svoju nevinu, a opakovaním toho, že chorvátsky policajt nemohol vystupovať ako agent. Tomu zodpovedá aj odôvodnenie krajského súdu, ktoré je vo svojej podstate len zopakovaním rozsiahlej argumentácie okresného súdu o tom, že sťažovateľom tvrdené skutočnosti nie sú dôvodmi na povolenie obnovy konania.

14. Rovnako neadresná je i argumentácia sťažovateľa v ústavnej sťažnosti. Čo sa týka jeho tvrdení, že v konaní o povolení obnovy od neho súdy vyžadovali, aby preukázal svoju nevinu, ide o tvrdenie, ktoré nemá nič spoločné so správnosťou rozhodnutia o jeho návrhu na povolenie obnovy. Osobitne k tomu treba uviesť, že súdy od sťažovateľa nevyžadovali dôkaz o jeho nevine, ale aplikovali § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý predpokladá, že povoliť obnovu konania možno len vtedy, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine. Záver krajského súdu nie je o preukazovaní viny sťažovateľa, ale o tom, že ním tvrdené okolnosti nie sú novými skutočnosťami alebo dôkazmi.

15. Druhá línia argumentácie sťažovateľa vychádza z toho, že v pôvodnom konaní neboli vykonané záznamy zo sledovania z dôvodu, že boli utajené a známymi sa stali až po jeho odsúdení. K tomu treba uviesť, že žiadna takáto argumentácia zo strany sťažovateľa nebola prezentovaná nielen v návrhu na povolenie obnovy a ani v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Sťažovateľ v návrhu žiadal vykonať ako dôkaz záznamy o výsledku sledovania, ktoré boli súčasťou spisu, pričom z jeho argumentácie vôbec nevyplýva, že by nemohli byť vykonané v pôvodnom trestnom konaní. Sťažovateľ tak až v ústavnej sťažnosti rozvíja argumentáciu, s ktorou sa v konaní o jeho návrhu na povolenie obnovy všeobecné súdy nezaoberali, keďže na to ani nemali s ohľadom na jeho návrh a sťažnosť žiaden osobitný dôvod. Rovnako nedôvodná je námietka sťažovateľa, podľa ktorej agentom bol cudzinec, čo medzinárodné zmluvy neumožňujú. O štátnej príslušnosti agenta sa vedelo už v pôvodnom konaní, a preto zjavne nemôže ísť o novú skutočnosť, osobitne z dôvodu, že s touto skutočnosťou sa súdy vysporiadali už v pôvodnom konaní. Krajský súd, ktorého odôvodnenie treba posúdiť vo vzájomnej súvislosti s odôvodnením uznesenia okresného súdu, bez prvkov omylu vyhodnotil, že sťažovateľom uvádzané skutočnosti neodôvodňujú povolenie

obnovy konania. To vylučuje možnosť porušenia ústavných práv sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. júna 2024

Robert Šorl
predseda senátu